

AKL mededelingen 2002 - 12

Cito-onderzoek: computerprogramma voor volgen status cito-onderzoek

Door de Dienst Automatisering is een computerprogramma ontwikkeld waarmee, vanuit computers in het ziekenhuis verbonden aan het netwerk, de doorlooptijd en status kan worden gevolgd van cito-onderzoek dat is ingestuurd naar het Algemeen Klinisch Laboratorium. Vanuit de verschillende afdelingen kan met het programma gekeken worden naar een lijstje van patiënten waar op dat moment cito-onderzoek voor openstaat. In het lijstje staat onder andere hoeveel testen zijn aangevraagd en hoeveel resultaten al bekend zijn. Als in het lijstje op de naam van de patiënt wordt geklikt, wordt Info patiënt geopend met de gegevens van deze patiënt. Het programma, dat zijn nut al bewezen heeft op een aantal verpleegafdelingen, is aan te vragen bij de Dienst Automatisering.

Doorlooptijden: personele bezetting AKL buiten kantoor tijden

In de avond- en nachtdienst is de personele bezetting van het Algemeen Klinisch Laboratorium afgestemd op het doorgaans veel lagere aanbod van monsters.

Van 18.00 uur - 23.00 uur is de bezetting 2 analisten en van 23.00 uur - 07.00 uur slechts 1 analist. Ondanks dat deze analisten zeer goed zijn ingewerkt op de vele verschillende analyzers, kan het voorkomen dat sommige monsters sneller dan anderen worden verwerkt bij het samenvallen van een aantal spoedgevallen. De analisten handelen hierbij op grond van de inschatting van de ernst van de situaties. In de uitzonderingsgevallen waarin een buitensporig groot aantal monsters min of meer tegelijk wordt aangeboden, zal de doorlooptijd van de betreffende onderzoeken onder druk komen te staan. Wij vragen u hiervoor begrip.

Helicobacter pylori: antigeen test in feces

Voor het vaststellen of maagklachten het gevolg zijn van een besmetting met *Helicobacter pylori* wordt gebruik gemaakt van de test op antistoffen tegen *Helicobacter pylori* in bloed. Het nadeel van deze test is dat deze antistoffen aanwezig blijven in het bloed, lang nadat een eventuele infectie is verholpen door behandeling met antibiotica. Verder is de prevalentie van het hebben van deze antistoffen bij personen ouder dan 45 jaar zo hoog dat serologisch onderzoek bij deze personen weinig nut heeft. De nieuwe *Helicobacter pylori* antigeen test in feces brengt uitkomst in deze situaties omdat hiermee de aanwezigheid van de bacterie zelf wordt vastgesteld in feces. Bij personen boven 45 jaar verdient derhalve de *Helicobacter pylori* antigeen test in feces de voorkeur boven de serologische test op antistoffen tegen *Helicobacter pylori*. Ook het al dan niet succesvol zijn van een behandeling met antibiotica, tenminste 4 weken na het afronden van de behandeling, kan met de antigeen test aangetoond worden. Bij personen onder de 45 jaar met maagklachten verdient in eerste instantie de serologische test op antistoffen tegen *Helicobacter pylori* de voorkeur vanwege de lagere kosten. De test is aan te vragen via het opmerkingenveld van het aanvraagformulier.

Indexen interferentie: mutatie toevoeging verdunning aan testnaam

Bij routine-chemie testen wordt automatisch gecontroleerd of er sprake is van storende hemolyse, icterie en of lipemie. Indien technisch mogelijk wordt in deze gevallen het monster 2 of 3 keer verdund en alsnog gemeten. Het resultaat wordt vervolgens automatisch vermenigvuldigd met de verdunningsfactor om op de oorspronkelijke concentratie uit te komen. De uitslagen van deze testen worden gerapporteerd onder een testnaam met de toevoeging (V2) of (V3), om de verdunning en de grotere onnauwkeurigheid in de uitslag aan te geven. In de achterliggende periode is gebleken dat soms door de aanvragers het resultaat alsnog (ten onrechte!) met 2 of 3 vermenigvuldigd werd. Ter voorkoming van deze fout zullen de toevoegingen (V2) en (V3) worden omgezet naar (V).

Parasitologie: Triple Faeces Test

Het determineren van darmparasieten is een zeer moeilijke en arbeidsintensieve aangelegenheid. Ten eerste is de uitscheiding van de diverse parasieten niet regelmatig en ten tweede zijn ze zeer kwetsbaar. De laatste jaren vindt determinatie plaats via een direct preparaat en een concentratiemethode (Ridley). Na kleuring wordt er gekeken of er wormeieren en/of cysten van de diverse intestinale protozoa aanwezig zijn. Vaak betreft het hier een enkel faecesmonster. Vanaf januari 2003 wordt een nieuwe test geïntroduceerd voor het vinden van diverse darmparasieten in feces. Deze Triple Faeces Test moet er toe moeten leiden dat de trefkans op het vinden van parasieten vergroot wordt. Hiertoe worden voortaan drie faecesmonster ingezameld per patiënt. Twee van deze monsters moeten opgevangen worden in een fixatief waardoor het mogelijk is om ook vegetatieve stadia van de parasieten te traceren. Het derde monster wordt behandeld zoals nu de procedure is. Het kunnen bepalen van vegetatieve stadia heeft het voordeel dat ook het aantonen van diëntamoeba fragilis voortaan mogelijk is. Deze parasiet vormt geen cyste en werd dus voorheen ook niet gevonden. Een ander voordeel van deze methode is de mogelijkheid tot het permanent kleuren van de protozoa, wat de determinatie vergemakkelijkt. Een folder met daarop instructie voor de patiënt moet het verzamelen van de monsters vergemakkelijken. Deze folder zit in de verzamelsets die kunnen worden afgehaald op de poli Bloedafname van het Algemeen Klinisch Laboratorium te Helmond en Deurne.